

Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje

Sjukvård och omsorg i Norrtälje - Direktionen (KSON)

§ 47

Dnr KSON 2026-232

Yttrande över PwC:s granskningsrapporter 2025

Sammanfattning av ärendet

Avdelningschef ekonomi och analys Ulrika Lindberg föredrar ärendet.

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) genomfört tre revisioner av KSON: Grund-läggande granskning 2025, God ekonomisk hushållning 2025 och Granskning av insatser för ekonomi i balans. Granskningarna visar samstämmigt att direktionen har etablerade strukturer för styrning och regelbunden ekonomisk uppföljning, men att uppföljningen av verksamhetsmål och den långsiktiga planeringen för ekonomi i balans behöver stärkas.

Revisionerna 2025 visar att KSON under året har stärkt flera centrala delar av sin styrning och uppföljning. Direktionen har en välfungerande struktur för ekonomisk kontroll där månadsrapporter, delårsrapporter och årsredovisning ger en tydlig och regelbunden bild av det ekonomiska läget. Den ekonomiska utvecklingen har förbättrats avsevärt jämfört med tidigare år och prognoserna 2026 visar att KSON första gången på flera år når en budget i balans bland annat genom ökade medlemsbidrag och aktiv dialog med både kommun och region.

Rapporterna visar också positiva rörelser inom flera av de verksamhetsmässiga indikatorerna. Många mål är långsiktiga men flera områden – såsom kvalitet, tillgänglighet och förebyggande arbete – uppvisar förflyttningar i rätt riktning. Direktionen har även tagit ett tydligt steg mot långsiktig hållbarhet genom att ta fram en 15-punktsåtgärdsplan och genomföra effektiviseringar i boendeformer samt utveckla förebyggande insatser. Revisionerna pekar samtidigt på behovet av mer systematisk uppföljning av verksamhetsmål, tydligare koppling mellan volymer och ekonomi samt en mer konkretiserad åtgärdsplan med delmål, ansvarsfördelning och effektmätning. Fortsatt utveckling krävs även i den långsiktiga ekonomiska planeringen särskilt med hänsyn till negativ soliditet och ackumulerade underskott. I de förtroendevalda revisorernas revisionsberättelse 2025 (dnr 2026-239-5) bedöms att direktionen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt samt att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vidare bedöms att direktionens interna kontroll i huvudsak är tillräcklig samt att redovisat resultat i årsredovisningen är delvis förenligt med förbundets mål för god ekonomisk hushållning. De förtroendevalda revisorerna tillstyrker i revisionsberättelsen att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna för densamma.

Förslag till beslut

Direktionen Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar enligt förvaltningens förslag till yttrande.

Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje

Sjukvård och omsorg i Norrtälje - Direktionen (KSON)

Yrkande

Jörgen Jansson (M) yrkar tillägget att:

Direktionen Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje hemställer till regionstyrelsen att stärka sin uppsiktsplikt av KSON.

Erik Andersson (M), Isabelle Ankarfjärd Jäger (M), Sören Forslund (M), Janet Gudmunds Burström (M), Birgitta Svensson (L) och Leif Bertilson (SD) biträder Jörgen Janssons (M) yrkande.

Ordförande Hanna Stymne Bratt (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag och avslag på Jörgens Janssons (M) yrkande.

Proposition

Ordförande Hanna Stymne Bratt (S) ställer först proposition på förvaltningens förslag och finner att direktionen beslutar enligt förslaget.

Därefter ställer ordföranden proposition på Jörgen Janssons (M) yrkande och finner att direktionen beslutar avslå yrkandet.

Beslut

Direktionen för Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar enligt förvaltningens förslag till yttrande.

Reservation

Jörgen Jansson (M), Erik Andersson (M), Isabelle Ankarfjärd Jäger (M), Sören Forslund (M), Janet Gudmunds Burström (M), Birgitta Svensson (L) och Leif Bertilson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Jörgen Janssons (M) yrkande.

Protokollsanteckningar

Jörgen Jansson (M), Erik Andersson (M), Isabelle Ankarfjärd Jäger (M), Sören Forslund (M), Janet Gudmunds Burström (M), Kenneth Hagström (M), Carl Gustav Pfeiffer (M), Birgitta Svensson (L), Michael Sjöblom (KD), Maria Fälth (KD), Britt-Mari Canhasi (SD), Dennis Ekström (SD) och Leif Bertilson (SD) lämnar protokollsanteckning enligt följande:

"Vi konstaterar att PwC:s granskningar 2025 ger en betydligt mer bekymmersam bild än den som förmedlas i tjänsteutlåtandet. Trots ökade medlemsbidrag och olika åtgärdsplaner kvarstår grundproblemen. Revisionen bedömer att direktionen endast delvis har en tydlig plan för ekonomi i balans, att återrapporteringen av beslutade åtgärder endast delvis är tillräcklig och att åtgärderna för att nå balans endast delvis är tillräckliga.

Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje

Sjukvård och omsorg i Norrtälje - Direktionen (KSON)

Samtidigt uppfylls inte balanskravet, soliditeten är fortsatt negativ och de ackumulerade underskotten är alltfjämt betydande.

Vi vill understryka att ansvaret inte kan isoleras till KSON:s direktion. Norrtälje kommun och Region Stockholm finansierar KSON tillsammans och båda parter har ökat sina bidrag. Region Stockholm har höjt medlemsbidraget till KSON med 161 miljoner kronor jämfört med föregående år och Norrtälje kommun har beviljat ett medlemsbidrag om 1 571 760 tkr för 2025. När Socialdemokraterna samtidigt bär ett tungt ansvar i regionen, i kommunen och i de styrande konstellationerna kring KSON går det inte att både ta åt sig äran för tillskotten och ducka för ansvaret när resultaten uteblir.

Det är tvärtom just de ökade bidragen som skärper kritiken. Revisionen visar att nettokostnaderna även efter budgetjusteringar överstiger budgeten och att åtgärdsplanen fortfarande behöver konkretiseras med delmål, ansvarsfördelning och effektmätning. Problemet kan därför inte längre beskrivas enbart som resursbrist. Det handlar om bristande politisk styrning och otillräckligt ansvarstagande på alla nivåer.

Vi anser sammanfattningsvis att ansvaret vilar på KSON:s ledning, på Norrtälje kommun och på Region Stockholm. Skattebetalarna har rätt att kräva mer än nya tillskott och nya förklaringar. De har rätt att kräva ordning, resultat och ett tydligt politiskt ansvar."

Catarina Wahlgren (V) och Niklas Bougt (V) lämnar protokollsanteckning enligt följande:

"Nyligen presenterades en revisionsrapport; Rapport nr 21/2025 Projektrapport Regionstyrelsens uppsikt av Kommunalförbundet sjukvård- och omsorg i Norrtälje RK 2025-0104, utförd av Ernst & Young. Rapporten betonar att Regionstyrelsen inte har definierat vad uppsiktsplikten består i eller vilken information som är av väsentlig art och bör redovisas för fullmäktige. Rapporten ger följande rekommendationer till Regionstyrelsen:

Utifrån granskningens slutsatser rekommenderar EY regionstyrelsen att:

- Tydliggöra ansvaret i reglementet för hälso- och sjukvårdsnämnden rörande KSON.
- Tydliggöra vad uppsikt innebär och hur den ska genomföras.
- I samråd med Norrtälje kommun införa samrådsgrupp i enlighet med förbundsordningen.
- Säkerställa att relevanta handlingar och utredningar redovisas för rätt instans.
- Säkerställa att KSON genomför åtgärder i enlighet med åtgärdsplan.

Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje

Sjukvård och omsorg i Norrtälje - Direktionen (KSON)

Det är stark kritik gentemot Regionstyrelsen och dess engagemang i sjukvården i Norrtälje kommun och därav är förslaget till tilläggsbeslut relevant. I Vänsterpartiet ser vi dock att initiativet till förstärkt uppsiktsplikt bör komma från medlemmarna och inte från direktionen. Vänsterpartiet, har som samarbetsparti till styret i regionen, under mandatperioden arbetat aktivt för att stärka KSONs roll inom den samlade vården i Region Stockholm. Vi fortsätter att arbeta för att Region Stockholm tydligare ska lyfta Norrtäljemodellen som en föregångare och utveckla modellen. Därav vill vi betona att det inte bara handlar om behov av ökad uppsikt utan även om ökat engagemang och kompetens kring hur Norrtäljemodellen fungerar hos medlemmarna."

Beslut skickas till

Region Stockholm (registrator.rlk@regionstockholm.se och
registrator.hsf@regionstockholm.se)
Norrtälje kommun (kommunstyrelsen@norrtalje.se)
PricewaterhouseCoopers (PWC), (carin.hultgren@pwc.com).